

Jimmy Lambeck: Een borstbeeld? Dat zou hij nooit goed gevonden hebben

Ede Staal torent op 'Delfzielster zeediek'

■ **DELFIJL/OOSTERWIJTWERD** - Kómt er na jaren eindelijk een monument voor de Groninger bard Ede Staal, lijkt het op een vuurtoren. Terecht, vindt Jimmy Lambeck, lid van de commissie dat het beeld uitzocht dat straks op de zeedijk in Delfzijl zal staan. „Je moet het mooi vinden”, erkent Lambeck, „maar het ontwerp van Chris Verbeek is een monument voor het monument Ede Staal en als je Ede Staal een beetje kent, dan weet je dat het helemaal Ede is.”

Door **Mat Ringers**

Het beeld, vorige week door de Delfzijlster wethouder Jan Huisman gepresenteerd, moet een plaats krijgen op de zeedijk op een punt even ten noordwesten van het Eemshotel. Staal heeft weliswaar de laatste twee jaren van zijn leven – hij stierf in de zomer van 1986 – in de monumentale boerderij van Jansen van Tuikwerd in Delfzijl gewoond, maar had een gedenkteken in zijn geboorteplaats Warffum niet meer voor de hand gelegen?

Lambeck hoeft maar te herhalen wat beeldhouwer Verbeek uit Blijham als motivatie gaf bij zijn ontwerp: „Ede Staal was een liefhebber van dijken, polders, havens, zee, kortom: de ruimte. Hoor maar eens liedjes als *De hoaven van Delfziel*. Daarom is die plaats, hoog aan de dijk, een hele goeie plek.”

Ruiterstandbeeld

Geen borstbeeld dus of een of ander martiaal ruiterstandbeeld of zo. Ook al omdat Fieke, zijn weduwe, dat absoluut niet wil, weet Lambeck. Vandaar een vuurtoren van ongeveer acht meter hoog met aan de voet een doorsnede van 130 centimeter, om de markante figuur te onderstrepen die Ede Staal was. Om de toren ziteen band van roestvaststaal met daarop de tekst: „Ik vraag

▲ Een foto-impressie van het monument op de 'Delfzielster Zeediek': volgens kenners onbetwist de beste locatie.

Foto:

de wind mor dij verstaat mie nait. Ik vraag de zee dij zingt heur aigen laid. Geef mie de nacht din heb ik onderdak. Doarom, doarom zing ik. Ik zai de vogels tegen d'oavendvlucht. Ik denk mien leven in n vogelvlucht. Geef mie de nacht din heb ik onderdak. Doarom, doarom zing ik'.

Klaas Staal uit Veendam is met de Delfzijlster wethouder Jan Huisman de motor achter het

plan een beeld voor Staal op te richten. „Klaas was zo ongeveer de enige echte boezemvriend die Ede had”, zegt Lambeck, „en Klaas viel direct op dit ontwerp. Wij denken dat hij als de beste weet wat Ede gewild zou hebben.”

De 65.000 gulden die het beeld kost, zijn er nog niet. De eerste paar duizend is binnen en onlangs is een gironummer geopend. Aan het eind van

deze maand zal er een comité van aanbeveling worden gevormd. „Niet alleen met mensen van naam. Ze moeten wel iets van affiniteit met de muziek van Ede Staal hebben.”

Notaris Lambeck bewaart in zijn fraaie woonboerderij in Oosterwijtwerd een indrukwekkend aantal Staal-parafernalia. Hij wil evenwel voor geen geld met bijvoorbeeld de Sony-bandrecorder of de accordeon van de overleden zanger op de foto. Veel laten zien, dat wil hij wel, en graag ook. Zoals het tekstboekje van Staals' eerste langspeelplaat die Lambeck financierde met het handgeschreven bedankje van Staal.

Voor het geluid van Ede Staal kan hij putten uit in elk geval de 35 cd's waaruit de dubbel-cd is 'getrokken' die in de zomer van 1996 werd samengesteld door Lambeck, Siemon Reeker, Klaas Staal en Radio Noord-technicus Ejo Dreise. Martine de Boer uit Delfzijl is druk bezig met de voorbereidingen van een expositie gewijd aan Ede Staal die voorzien is in Het Golden Zieltje in Termunterzijl. Of Lambeck voor die tentoonstelling zaken als de accordeon afstaat, is maar zeer de vraag. „Ga er maar van uit van niet.”

Dikke vrienden waren we, zegt Lambeck. Zijn vrouw Betty paste ooit op de kinderen van Ede's broer Hero. „Dan kwam er soms een kerel binnen. 'O, bin ze d'r nait", zei hij dan en dan kroop hij achter de piano en speelde eens wat en vort was ie weer. Zo kwam ik Ede tegen en we waren dikke vrienden, Betty en ik en hij en Fieke.”

Wat Ede Staal groot maakte? Lambeck weet het niet. „Iedereen wist het, maar ik niet. Ik heb eens een lijstje gemaakt van de mensen waarmee hij vergeleken werd. Jacques Brel, Georges Moustaki, George Brassens, Charles Aznavour, Nick Drake, David Blue, Leonard Cohen.

Volgens mij leek hij nog het meest op Ede Staal.”

9D 21-7-99